

E-adrese piespiež strauji akceptēt 18 gadus vecu ideju

DB 12.11.1999.

DB jau rakstīja (12.11.1999.), ka vienots juridisko personu reģistrs ļaus valstij ietaupīt, kā arī visiem būs zināms, kam ir kādas pārstāvības tiesības valsts un pašvaldību iestādēs.

Veidos vienoto valsts un pašvaldību iestāžu reģistru Uzņēmumu reģistrā

To paredz Saeimā akceptētie grozījumi Uzņēmumu reģistra (UR) likumā, kuriem gan būs nepieciešams vēl viens lasījums. DB jau rakstīja, ka pašlaik valsts un pašvaldību institūcijas kā tiesību subjekti vispār netiek reģistrētas, ir tikai sava veida saraksts ar valsts iestādēm Valsts kancelejā, un tāpēc nav pieejama arī juridiski korekta informācija par to, kam attiecīgajā iestādē ir paraksta tiesības. Kopumā apzinātais publisko personu un iestāžu sarakstā ierakstamo tiesību subjektu skaits tiek lēsts ap 1500. Vajadzība pēc

juridiskās skaidrības attiecībā uz valsts un pašvaldību iestāžu reģistrāciju un datu pieejamību par tām jau ir ilgstoši apzināta. Taču jautājuma virzība nav bijusi strauja. Tagad, kad šī jautājuma nesakārtotības dēļ ir apdraudēta oficiālās e-adreses ieviešana, ir pēdējais laiks lemt par saraksta izveidošanu.

Ideja ar bārdu

«Saeimas lēmums mani vienlaikus gan iepriecina, gan arī apbēdina. Iepriecina tas, ka beidzot valsts un pašvaldības iestādes būs reģistrā un beidzot visiem būs iespēja redzēt, cik daudz un kādas ir šīs iestādes, un kas ir to vadītāji. Skumji, ka šim pasākumam bija nepieciešami teju 20 gadi, jo šo konцепciju savulaik 1999. gadā iesniedzu tā brīža tieslietu

ministram,» skaidro bijušais UR galvenais valsts notārs, pašlaik privātuzņēmējs Māris Gulbis. Viņš norāda, ka tādējādi beidzot tiks panākta situācija, ka visas juridiskās personas tiek reģistrētas vienkopus UR. Uzņēmumu reģistrs nodrošina 95,5% juridisko personu reģistrāciju. Valsts un pašvaldību iestāžu reģistrācija ir vienīgais neatrisinātais jautājums, lai juridisko personu reģistrācija tiktu centralizēta.

Putējis plauktos

Saeimas deputāts un bijušais UR galvenais valsts notārs Ringolds Balodis, kura laikā tika izstrādāts un pa kabinetiem sāka savu ceļu attiecīgais likumprojekts, ironizēja, ka «ir īpaša diena, jo viens likumprojekts jau 15 gadus vir-

zījes. Šodien ir otra jubileja, kas pārspēj iepriekšējo likumprojektu.» Viņš gan nezinot, kad būs trešais lasījums, jo iepriekšējais bijis pirms diviem gadiem. «Vispār pirms četriem gadiem, jo šis ir mantots likumprojekts no 11. Saeimas. Jautājums – kāpēc tik ilgs ceļ tam ir bijis?» retoriski jautā R. Balodis. Viņš pats arī centās atbildēt – 1999. gadā – šī ideja bija ļoti progresīva, jo pirmais, kas uzsāka šādu vienkopus reģistrāciju, bija Norvēģijas reģistrs, un tas bija vien 1996. gads. «Tātad būtībā pavism neilgi pēc tam UR paziņoja, ka viņš var šādu soli spert. Tātad pēc tam, kad šis projekts tika paziņots, izstāstīts sabiedrībai, viņš arī nogūla plauktos un netika akceptēts investīciju programmai 2003.–2004. gadā, tad

no 2007.–2009. gada projekts pagulēja Finanšu un Ekonomikas ministrijā, protams, arī Tieslietu ministrijas plauktos, 2009. gadā darba grupa uzsāka darbu. Tajā bija pārstāvji no Tieslietu, Ekonomikas, Finanšu ministrijas, un 2011. gadā darba grupa prezentēja savu darbu. Tālāk tas veselu gadu noguļ, un līdz šim pašam brīdim mēs faktiski savā valstī nezinām, kādas tad īsti mums ir institūcijas,» tā R. Balodis. Viņš atgādina, ka UR šobrīd reģistrē 99% no visām juridiskajām personām. Reģistros pa šo laiku ir reģistrēti 248 637 subjekti, un publisko personu iestāžu reģistrā varētu būt 2000 subjekti. Tātad atlikušas vien ministrijas, iestādes, pārvaldes, aģentūras.

Māris Kirsons